

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Ροκαφόρ μόνος μὲ τὸ ἐπύλοικον τοῦ στρατοῦ του, κατέλαβε κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1307 τὴν χερσόνησον τῆς Κασσανδρείας. Μὴ καταφθάσας νὰ κερκίσῃ οὐτε τὴν Χριστόπολιν, οὐτε τὴν ὀχυρὴν Θεσσαλονίκην, Πεπλῆτες τὴν ὑπαίθριον χώραν ληστειάσας πλὴν τῶν ἄλλων καὶ τὰς μονὰς τοῦ Ἁγίου ὄρους.

Ἀλλὰ νῦν ἀπορμαὶ δευτέρως ἀντιφάνησαν εἰς τὸν ὀρίζοντα. Πλὴν τοῦ Φραδερίκου, βασιλέως τῆς Σακελίας καὶ ὁ Κάρολος Βαλουά, συγγενὴς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἠθέλησε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς παρουσίας τῶν Καταλανῶν ἐν Ἀνατολῇ. Ὁ Βαλουά οὗτος ἐλογίζετο ὡς κληρονόμος δι' ἐπιγναμίαν τοῦ τελευταίου Λαίφνου αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως δικαιωματικῶς, τὰ ὅποια δι' ἄλλης ἐπιγναμίας μετεβιβάσθησαν μετ' οὗ πολὺ εἰς τὸν Ἀνδριανικὸν οἶκον. Ὁ Κάρολος Βαλουά λοιπὸν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν πληρεξουσίαν του τὸν Θεοβάλδον Σκοῦ (Theobald Cero), ὅστις κατέλασε τὸν Ροκαφόρ νὰ ὁρῶσιν πῶς εἰς τὸν Κάρολον καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς στρατηγὸν τοῦ στρατοῦ. Πρόσκειναι δὲ ὁ Ροκαφόρ ἦτο ὁ πραγματικὸς ἡγερτὴς τῶν Καταλανῶν, μελετῶν ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ γίνῃ βασιλεὺς τῆς Θεσσαλονίκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ συγγενεύσῃ διὰ κηδευσίας μετὰ τοῦ ἀσθενούντος ἀπίκνου Λουκάς τῶν Ἀθηνῶν Γουίδωτος τοῦ Β', ἐκπίζων μετὰ τὸν θάνατον του νὰ κληρονομήσῃ τὸ Λουκάειον τῶν Ἀθηνῶν.

Εἰς τὰς ἐνέργειας ταύτας τοῦ Ροκαφόρ, ἀντίρροπτον δραστηρίως ὁ Σκοῦ, ἔκτειθεν ἑαυτοῦ ἐξ ὀφθῆς μετὰ τὴν αὐτῶν, μέχρις οὗ ὁ Σκοῦ ἐκωφεύμενος καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ δυσπιστίας ἄλλων Καταλανῶν ἀρχηρῶν διὰ τὰς ἀφορήτους ὑπερβασίας αὐτοῦ, συνέλαβεν αὐτὸν καὶ τοὺς πιστοτέρους ἀπαυδοὺς του καὶ ἀπέστειλε εἰς τὴν Νάπολιν, ὅπου φυλακισθεὶς ἀπέθανε τῷ 1309.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Καταλάνοι ἔλαβον εἰς Κασσανδρείαν, ὅ,τι εἶχον καὶ ἐν προηγουμένῳ εἰς τὴν Θρακικὴν Χερσόνησον. Ἐπειδὴ ἔνταυτα τῶν σχετῶν ἐπιδρομῶν ἡ χώρα ἐξηντίλθη καὶ δὲν ἤδυνετο νὰ ἐπαρξέσῃ εἰς τὴν διατροφήν αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὁ στρατὸς τοῦ Βυζαντίου ἤρρισε πύζων αὐτοῦ, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐκ Κασσανδρείας τὴν ἀρχὴν τοῦ 1309, καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Σκοῦ κατῆλθον εἰς Θεσσαλίαν, ὁπόθεν ὁρμώμενοι κατέκτησαν τὸ Λουκάειον τῶν Ἀθηνῶν.

Τοιαῦτα ἐπείρξαν αἱ ἐνέργειαι καὶ τὰ ἀποτέλεσματα τῶν παραδόξων ἐκείνων ἐπιπορεύων, τοὺς ὁποίους ἀποκατέστησεν ἡ ἀδυναμία τοῦ Ἀνδρονίκου. Αἱ ἐπιπλοκαὶ αὐτῶν ἔσαν ἐξαιρετικαὶ καὶ μᾶλλον ἔβλαψαν τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους τοῦ ἐκείνῳ προσήλθον ὡς ἐπιρραπταί. Ἀγωνισθέντες ἐπὶ μακρὸν κατὰ τὴν ἑξῆς καὶ κατὰ τὰ δύο πρώτα τῆς ἔριδος τῶν, τὸ ἐπύλοικον τοῦ Σκοῦ ἐκτελείοντο καὶ ἐφόρουν τοὺς κατοίκους τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῶν παρακείμετων νήσων. Ἡ Θράκη καὶ ἡ Μακεδονία ἐπείρξαν τὰ πάνδημα ὡς εἶδομεν.

Κατὰ τὴν ἐν Ἀνατολῇ διαμονὴν των οἱ Καταλάνοι εἶχον προσέλθει εἰς τὴν ἐπιρραπείαν των καὶ Τούρκοι μισοφρόνοι, οἱ ὅποιοι ἐπύλυνον ἐπὶ ταῖς διαταγαῖς τοῦ Μελὴ καὶ Χαλήλ. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἀποκαταστάσαν τὸν Κασσανδρινὸν μνησθέντες τὸ παρελθόν αὐτῶν. Καὶ ὁ μὲν Μελὴ, ὅστις ἀλλοτὶ εἶχεν ἀσπασθῇ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ ἐπαρτήσθαι εἰς τὴν Μουσουλμανικὴν θρησκείαν, μετῴθη εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Σαρδίας ἐπὶ κεφαλῇ 1500 ὁπλῶν του, τοὺς ὁποίους ὁ Νικηφόρος Γ' ἠγορᾷ ὀνομαζέμεν Τουργκοπῶλους ἢ Τουργκοπούλους, ἦτοι τούρκους τῆς καταγωγῆς ἀλλ' ἀσπασθέντας τὸν Χριστιανισμὸν. Ὁ δὲ Χαλήλ ἐπὶ κεφαλῇ τῶν κυρίως Τούρκων 1300 ἰππῶν καὶ 800 πεζῶν, ἠθέλησε νὰ ἐκτελέσῃ εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν. Ἀλλ' ὁ ἀποσταλμένος τοῦ βασιλέως στρατοπεδούργησεν Συναχτήρι μετὰ 300 ἰππῶν ἵνα ἐπισταθῇ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν, βλίσκων τοὺς Τούρκους συναποκομίζοντας πλουσιωτέρας λείαν, προῖον τῶν ἐπιδρομῶν αὐτῶν, ἐκτέλεσθαι νὰ ἀρπάσῃ αὐτὴν διὰ νεκρῶν. Ἀντιληφθέντες ὅμως ταῦτα οἱ Τούρκοι, κατέλαβον ἐρησίζον τὴν τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου καὶ ἔρχοντο λεηλοτούντες ἐκ τῆς τῆς χώρας. Κατ' αὐτῶν ἐκτελέσθαι ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου Μιχαὴλ ὁ Β', ἀλλ' ὅμως στρατὸν κατὰς ἀπικειμένον καὶ κατὰς ἡσυχμένον, κατετροπώθη ἀποσχερῶς. Θελήσαντες οἱ στρατιῶται αὐτῶν νὰ ἐμψυχώσονται τοὺς ἀγῶνας αὐτῶν, ἐκινώθησαν ἐπὶ τῶν Τούρκων καὶ ἀρματοποιοῦντες μετὰ τῶν ἀποσκητῶν των καὶ τῆς βασιλικῆς σκηνῆς. Ἐκτοτε ἐπὶ δύο ἔτη οἱ Τούρκοι δὲν ἔπαιον νὰ λεηλοτήσῃ τὴν Θράκην, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι καταφυγόντες εἰς τὰς ὄχθρας μὲνας, πάλαι δὲν ἐτόλμων νὰ καλλιέργησιν τοὺς ἀγρούς των.

Εἰς τῶν συγγενῶν τοῦ βασιλέως ὁ Φίλιπ Παλαιολόγος μὴ ἀνεχόμενος τὴν ἀπικειμένην αὐτὴν κατὰστασιν, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἀνδρονίκου τὴν ἀδειαν νὰ συγκροτήσῃ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σκελετῶν στρατὸν ἐλεγκτὸν καὶ καλῶς διοργανωμένον. Λαβὼν τὴν ἀδειαν, καὶ καταρτίσας στρατὸν, μετῴκειν διὰ ὁ Χαλήλ ἐστειλε ἀρκετὴν δύναμιν ἵνα καταστέλῃ τὴν περὶ τὴν Βελζὴν ὑπαίθριον χώραν. Ἐκτελεσθῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέλαβε τὴν περὶ τὸν ποταμὸν Σαρδίουχον χώραν, διὰ τοῦ ἑοπίου ἐμελλε νὰ διέλθῃ ὁ Χαλήλ. Ἐκτεθείς κατ' αὐτοῦ ἐνίκησεν αὐτὸν καὶ τὸν ἐξηνάγκασεν νὰ καταφύγῃ μετὰ τὸν ἐπύλοικόν του τὸν στρατὸν του πρὸς τὴν Καλλίπολιν. Ἐνταῦθα πολιορκήσας τὸν Χαλήλ διὰ τρεῖς, ἀπὸ θαλάσσης δὲ διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου καὶ τινων γενναίων πλοίων ἠνάγκασεν αὐτοὺς ἀφ' ὧν ματαίως ἠγωνίσθησαν, νὰ παραδοθῶσιν εἰς τοὺς Γενουάτας. Ἐπὶ τῇ βλαδίᾳ δὲ ἤδαιον τότῃ ἐπικρατείας παρ' αὐτῶν. Ἀλλ' οὗτοι τοὺς μὲν πλουσιωτέρας ἐρόντισαν, τοὺς δὲ λοιποὺς παρέδωκαν εἰς τὸν βασιλῆα ἢ ἀπεκρίσαν ἀναμεταξὺ των ὡς δούλους.

Δυστυχῶς ὁ Ἀνδρόνικος μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν, ἀντὶ τὸ παρασκευάζειν ἀρμάμαχον στρατὸν, κατεγίνετο εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν νεῶν καὶ τῶν ταχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ταῦτα κατ' ἥν ἐπερχήν τὸ κράτος ἐπαπληλείτο ἐπὶ πλείστον ἐχθρῶν, τὸ δὲ Βασιλικὸν ταμιεῖον ἐφείκετο εἰς ἀποδότημον κατὰστασιν. (Ἀκολουθεῖ)